

PROIEKTUAREN DATUAK:

Basoaren gaueko oihartzunaren ulua: urubia

Hegaztiak: gaueko harrapakariak

DBH 1

Euskaraz

PROIEKTUAREN TXOSTENA:

Sarrera

Zaraitzuko ibarra Nafarroako Ipar ekialdean kokatzen da Piriniotako lurraldean. Biztanle gutxiko lurraldea da, baina natur ingurune ikaragarria du. Otsagiko eskolako ikasleak naturan murgilduta egotera ohituta daude, eta bertan dauden izaki bizidunak askotan ikusten dituzte, baina haien inguruko informazio gutxi izaten dute.

DBH 1-eko kurrikulumean animalia ornodunak agertzen dira eduki gisa. Hortaz gain metodologia zientifikoa eta proiektuak ere lantzeko eskatzen du DBHko hezkuntza legeak.

Aurreko datu guzti horiek bilduta sortu da gaueko hegazti harrapari honen ikerketa, ikusi ez baina gauero beraien herrian entzuten dutelako.

Helburuak

- Gaueko hegazti harrapakarien ezaugarriak ezagutu
- Zientzia nola eraikitzen den aztertu metodologia zientifikoa erabilia
- Urubiak gizartearentzat dituen onurak komunikatu

Hezkuntza metodologia

Eskolaren ildo pedagogiko berrian POIak (Proiektuan Oinarritutako Ikasketak) edo PBLak erabiltzen ditugu ikaskuntza prozesuan. Zientzia arloko ikasgaietan metodologia zientifikoa gidari erabiltzen dugu (ikasleak zientzia, zentzia eginez ikasten dute) eta bildutako datuak beraien lurraldean zein erabilera izan dezakeen hausnartzen dute. Bukaeran orokorrean komunitateari, ikaskideei, herriari, Pirinotako zenbait erakundeei (Mendixut aldizkaria barne) ... aurkeztu behar diete (txostenak, berriak edo aurkezpen gisa) egindako lana.

Ikerketa honen POIa gehitzen dugu (1. Erankina)

Ikerketa proiektua

Abiapuntua

Piriniotako basoetan urubia oso ugaria da eta Pirinioko elizak erabiltzen dituzte askotan kabiak jartzeko, hontza zuriaren lekua hartuz. Bestetik Otsagabiko Eskola **PiriMOOC** proiektuan sartuta dago. Piriniotako eskolen gune birtual bat, non beraien giza- eta kultura- errealitatea, hala nola, ingurunea eta ondarearen inguruko informazioa topatu eta sortu dezaketen. Tresna honen bitartez Piriniotako ezagutza bultzatu daiteke bere dibertsitate eta berezitasunean.

Horrekin lotuta **Nafarroako Hezkuntza Departamentuan** ondare naturalarekin lotutako **berrikuntza proiektu** batean aurkeztu eta onartu ziguten.

Azkenik, Eskola **Skolae hezkidetza proiektuaren** barruan dago eta "**emakumea eta zientzia**" dugu helburuetako bat. Kasualitatez Piriniotan, gaueko harrapakariekin ikerketa lanetan emakume zientzialari bat genuen, Erronkariarra, Alba Izaskun Ripodas Melero (biologoa) eta planteatu genion.

Ikerketaren zehaztasunak

Ikerketa, gaueko hegaztiekin, neguan, egiten den herritar zientziaren jarraipen proiektu bat dago NOCTUA deiturikoa. Hori erabili dugu datuak biltzeko. Gure kasuan hiru estazio aukeratu genituen Otsagabiko herrian eta laginketa bakarra egin dugu, Abenduak 1- Otsailak 15 garai tartean.

Ikerketa nola bideratu den, zein datuak bildu diren eta zein ondorio lortu ditugun azaltzeko ikasleen txosten zientifikoa gehitzen dugu jarraian eta horrekin lotutako bideoa.

URUBIAREN TXOSTEN ZIENTIFIKOA

- ***Helburua:***

Urubia gehiago ezagutu nahi dugulako, eta klasean ornagabeen gaia egitea tokatu zaigulako.

- ***Kokapena:***

Ibarra: Zaraitzu.

Otsagabian

ESTAZIOAK

-Sarriako mendian:

Sarriaren inguruan egon ginen. Sarria mendixka bat da eta ur-depositoak daude. Igotzeko aldapa bat igo behar duzu. Guk erdialdean egon ginen eta 3 talde geundenez talde bat erdian geratuzen, bestea gora eta bestea behera joan zen.

-Eliza ondoan:

Eliza ondoan egon ginen, denak honen inguruan zabaldu ginen. Elizaren inguruan bitartean, talde batzuk Urubia ikusi eta entzun zuten, beste batzuk bakarrik entzun.

-Zatarrañasen:

Zatarrañaseko aldapan egon ginen batzuk, besteak elizaren ondoan zeuden bitartean.

-Elizaren goi aldean:

Elizaren goi aldean guztiak batera egon ginen, urubia hanbat aldita entzun genuen, urubiak elizaren teilatuakabia dutelako.

● *Materiala:*

Fitxa, bolia, bozgorailua, mugikorra, karpeta bat.

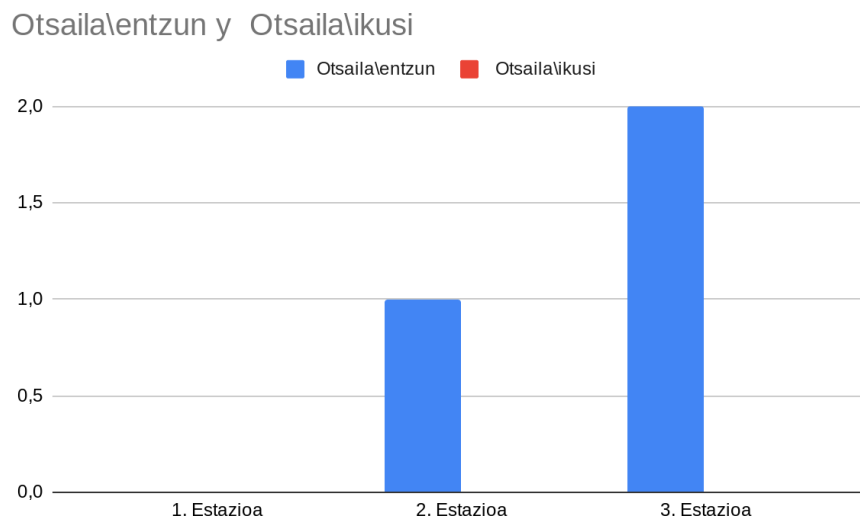
- **Metodoa:**

Lehenengo 5 minutuz entzutera joan ginen. Ondoren urubiaren hotsa jarri genuen bozgoragailuarekin. Gero beste bost minutu entzutera joan ginen.

- **Datuak:**

	1. Estazioa	2. Estazioa	3. Estazioa
Otsaila\entzun	0	1	2
Otsaila\ikusi	0	0	0

TAULA: Datuak

GRAFIKA: Datuak

Estazioen datuak:

- ❑ **1. Estazioa: Sarria**
 - Ordua: 19:20/19:43
 - Ekosistema: Pinu-gorria
 - Kodea: 03
- ❑ **2. Estazioa: Eliza atzean**
 - Ordua: 20:00/20:18
 - Ekosistema: Pagadia
 - Kodea: 05
- ❑ **3. Estazioa: Zatalarrainas**
 - Ordua: 20:35/20:55
 - Ekosistema: Lizardia
 - Kodea: 12

- *Ondorioak:*

Hainbat ondorio atera genituen:

- 1- Elizaren teilatuan kabi bat dute.
- 2- Mendialdean egoten direla.
- 3- Pinu gorria ez duela gustoko.
- 4- Otsagabian hainbat urubi daudela.